

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO
w Szkole Podstawowej
im. Władysława Broniewskiego
w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Drogomyślu**

I. WPROWADZENIE:

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) to celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez naszą szkołę. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej w Zespole Szkół w Drogomyślu obejmuje wszystkie działania podejmowane przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu oraz kierunku kształcenia. System ma na celu przygotowanie uczniów do podjęcia trafnej decyzji zawodowej i związanego z tym wyboru odpowiedniej szkoły ponadpodstawowej (liceum ogólnokształcącego, technikum, szkoły branżowej lub innej drogi kształcenia).

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia, oraz że na wybór zawodu wpływają czynniki intelektualne, emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia rodziny oraz środowisko, z którego wywodzi się uczeń.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje pracę z uczniami w ramach zajęć dydaktycznych, lekcji wychowawczych, kół zainteresowań oraz zajęć pozalekcyjnych. Realizatorami programu są wszyscy nauczyciele, którzy w ramach prowadzonych przez siebie zajęć starają się jak najlepiej przygotować uczniów do napisania egzaminów zewnętrznych, przybliżają uczniom informacje na temat różnych zawodów oraz podkreślają wartość pracy w życiu człowieka. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego jest spójny ze Statutem oraz Programem Wychowawczo – Profilaktycznym szkoły. Oddziaływania nauczycieli wspierane są przez doradcę zawodowego, bibliotekarza, pedagoga i psychologa szkolnego, którzy prowadzą pracę grupową i indywidualną z uczniami, po uzgodnieniu z wychowawcami i Dyrektorem szkoły.

Natomiast orientacja zawodowa stanowi ogół działań o charakterze dydaktyczno – wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły podstawowej pozytywnych i proaktywnych postaw wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy. Z kolei doradztwo zawodowe to uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkoły podstawowej w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych, a także zawodowych.

II. AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE UDZIELANIA UCZNIOM POMOCY W WYBORZE ZAWODU I KIERUNKU KSZTAŁCENIA:

- Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 maja 2004r. – 9286/04 - dokument wydany przez Unię Europejską, dotyczący poradnictwa zawodowego stanowi, że „Wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery na każdym etapie swojego życia”
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. 2016 poz. 1943 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r., Nr 97, poz. 674 ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017, poz. 60)
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dnia 31 marca 2017r. (Dz.U. 2017, poz. 03)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli(Dz. U. z dnia 27 marca 2017 poz. 649)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno - pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych Dz.U. z 13 lutego 2013 r. poz. 199 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego Dz.U. 2019, poz. 325

III. CELE PROGRAMU:

Cel główny WSDZ:

- przygotowanie ucznia do trafnego wyboru zawodu i dalszej drogi kształcenia

Cele szczegółowe:

1. Cele związane z poznawaniem siebie:

- rozpoznawanie i określanie własnych zainteresowań, uzdolnień, umiejętności,
- określenie cech temperamentu o charakteru,
- umiejętność analizy swoich mocnych i słabych stron,
- kształtowanie adekwatnej samooceny,
- przeanalizowanie swojego stanu zdrowia,
- uświadomienie uczniom roli wymienionych cech w wyborze szkoły i zawodu,
- wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów.

2. Cele związane z poznawaniem zawodów i ścieżek kształcenia:

- zapoznanie uczniów z podziałem zawodów ze względu na środowisko pracy – ukazanie związku pomiędzy predyspozycjami osobowościowymi a przyszłym zawodem,

- zdobywanie informacji o możliwościach kształcenia na różnych etapach rozwoju zawodowego oraz możliwościach zatrudnienia po ukończeniu nauki i zdobyciu zawodu,
- kształtowanie aktywnej postawy z zdobywaniem informacji o zawodach i wymaganiach rynku pracy,
- wyrobienie nawyku korzystania z usług instytucji wspomagających wybór, ewentualną zmianę zawodu oraz udzielaniem informacji o rynku pracy,
- dostarczenie informacji o systemie szkolnictwa ponadpodstawowego.

3. Cele związane z własnym rozwojem a wymogami przyszłego zawodu:

- planowanie własnej przyszłości zawodowej,
- podejmowanie decyzji zawodowych,
- kształcenie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania i konkurencyjności na rynku pracy,
- kształtowanie aktywnej postawy wobec własnej kariery zawodowej,
- wzbudzanie pozytywnej motywacji do dalszego kształcenia.

IV. OBSZARY DZIAŁANIA:

1. Praca z zespołem klasowym.
2. Praca indywidualna z uczniem.
3. Wsparcie dla nauczycieli prowadzących zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego (rady pedagogicznej).
4. Konsultacje dla rodziców.

WSDZ w ramach pracy z uczniami obejmuje:

- poznawanie różnych zawodów, opisy zawodów,
- poznawanie własnych predyspozycji osobowościowych,
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych w odniesieniu do specyfiki wybieranych zawodów,
- konfrontowanie własnej samooceny z wymaganiami szkół i zawodów,
- poznawanie struktury i warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych (oraz logowanie internetowe),
- pomoc w planowaniu kariery edukacyjno – zawodowej oraz indywidualnego planu działania,
- gromadzenie informacji o własnej osobie np. w formie portfolio,
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na lokalnym, krajowym i unijnym rynku pracy,
- przygotowywanie się do procesów reorientacji, mobilności oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych: poszukiwanie pierwszej pracy, bezrobocie, ograniczenia zdrowotne itp.,
- indywidualną pracę z osobami niezdecydowanymi, posiadającymi przeciwwskazania zdrowotne w podejmowaniu decyzji edukacyjno – zawodowych oraz mającymi problemy osobiste,
- grupowe zajęcia aktywizujące prawidłowy wybór zawodu i szkoły (np. warsztaty),
- pomoc w wyborze odpowiedniej praktyki zawodowej w zakładach pracy,
- wskazywanie możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w systemie pozaoświatowym,
- kształtowanie umiejętności świadomego i realistycznego wyboru i poszukiwania pracy.

WSDZ w ramach pracy z nauczycielami (radą pedagogiczną) obejmuje:

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,
- określenie priorytetów dotyczących orientacji i poradnictwa zawodowego w ramach programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły na każdy rok nauki,
- określenie priorytetów w zakresie tworzenia szkolnej bazy środków informacyjno – dydaktycznych (multimedia, scenariusze) z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego,
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli przyszłego pracownika,
- prowadzenie zróżnicowanych metod aktywnego poznawania zawodów i kierunków kształcenia oraz rynku pracy,
- zapoznawanie się z zawodami przyszłości na rynku krajowym i unijnym,
- usytuowanie blisko ucznia profesjonalnej pomocy doradczej zgodnie ze standardami Unii Europejskiej,
- włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces orientacji zawodowej m.in.: poradni psychologiczno-pedagogicznych (PPP), urzędów pracy (UP), Ochotniczych Hufców Pracy (OHP), poradni medycyny pracy (PMP).

WSDZ w ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- prezentację założeń pracy informacyjno – doradczej szkoły na rzecz uczniów,
- spotkania, prelekcje służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci,
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań zawodoznawczych szkoły,
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadgimnazjalnego (oraz wyższego w miarę potrzeb),
- indywidualną pracę z rodzicami uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.,
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowych w najbliższej okolicy,
- przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym (krajowym i unijnym) rynku pracy

VI. REALIZATORZY PROGRAMU:

1. doradca zawodowy,
2. wychowawcy,
3. nauczyciele przedmiotowi (w szczególności nauczyciel wiedzy o społeczeństwie, informatyki, techniki i języka polskiego),
4. pedagog szkolny,
5. psycholog szkolny,
6. bibliotekarz,
7. nauczyciele świetlicy szkolnej.

VII. ZAGADNIENIA, TREŚCI ORAZ TEMATYKA ZAJĘĆ W RAMACH WSDZ:

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać,
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób,
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi,
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach,
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie,
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach,
- opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach,
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje,
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu,
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności,
- wskazuje treści, których lubi się uczyć,
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych

Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić,
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje,
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia,
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość,
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach,
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka,
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe,
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki,
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć,

- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno – zawodowych

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno – zawodowych,
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych,
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe),
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł,
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno – zawodowych,
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej,
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji,
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania,
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców,
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy,
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka,
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy,
- wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową,
- dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji,
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów,
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej,
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym,

- określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby,
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy,
- planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO w roku szkolnym 2019/2020:

1. Przykładowe tematy zajęć z nauczycielem edukacji wczesnoszkolnej, wychowawcą.

L.p	Temat	Uwagi o realizacji
1.	Kim będę gdy dorosnę, ja za kilka lat – autoportret.	lekcja plastyki
2.	Poznajemy różne zawody (nauczyciel, strażak, policjant, lekarz, fryzjer i inne).	wychowawca – cykl zajęć o różnych zawodach
3.	Zgadnij kto to? – zagadki o zawodach.	wychowawca
4.	Praca, co to jest praca, po co ludzie pracują, co robić gdy nie możemy znaleźć pracy? – pogadanka.	wychowawca
5.	Zawody dawniej, dziś i jutro.	nauczyciel, filmy, zdjęcia, prezentacja
6.	Kalambury zawodowe.	wychowawca
7.	Jaki powinien być: lekarz, nauczyciel, aktor? Wymień cechy charakteru.	nauczyciel
8.	Twoje hobby, zainteresowania – opowiedz, narysuj.	lekcje plastyki
9.	Gazetki, wystawy prezentujące zawody.	wychowawca
10.	Spotkania z osobami (rodzicami) pracującymi zawodowo.	wychowawca, zajęcia z udziałem rodziców

2. Przykładowe tematy zajęć zawodoznawczych realizowane w klasach 4 -8 przez wychowawców i nauczycieli przedmiotów.

L.p	Temat	Uwagi o realizacji
1.	Zawody w mojej rodzinie.	wychowawca
2.	Wartość pracy w życiu człowieka.	wychowawca
3.	Poznajemy charakterystykę różnych zawodów; <ul style="list-style-type: none"> • filmy o zawodach, • spotkania z przedstawicielami różnych zawodów (rodzice, zaproszeni goście), • wycieczki do instytucji, zakładów pracy. 	doradca zawodowym, pedagog, wychowawca
4.	Przygotowanie informacji na temat wybranych zawodów: <ul style="list-style-type: none"> • prezentacje przygotowane przez uczniów o wybranych zawodach (na podstawie rozmów, wywiadów, internetu, informatorów o zawodach). 	na zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań wychowawca, nauczyciel j. polskiego, bibliotekarz
5.	Zawody związane z różnymi okresami życia człowieka (położna, lekarz, pedagog, nauczyciel, pielęgniarka, psycholog, opiekunka, pracownik socjalny).	doradca zawodowy, pedagog, wychowawca
6.	Zawody związane ze sprawami urzędowymi (sekretarka, urzędnik, prawnik); zawody społeczne (filozof, etyk, dziennikarz); zawody w szkole (nauczyciel, wychowawca świetlicy, pedagog).	wychowawca
7.	Człowiek i jego przeszłość (historyk, historyk sztuki, etnograf, historyk kultury)	lekcje historii, plastyki, muzyki
8.	Zawody twórcze (literat, muzyk, śpiewak, filmowiec, malarz, rzeźbiarz)	lekcje muzyki, plastyki
9.	Elementy informacji zawodowej – matematyka, fizyka (architekt, projektant, budowlaniec, makler, ekonomista, księgowy itp.)	lekcje matematyki
10.	Elementy informacji zawodowej – technika (mechanik, elektronik, konstruktor, technolog itp.)	lekcje techniki
11.	Elementy informacji zawodowej – informatyka (informatyk, programista, projektant stron, elektronik, wdrożeniowiec programów itp.)	lekcje informatyki
12.	Elementy informacji zawodowej – biologia, chemia (medycyna, farmacja, rolnictwo, ochrona środowiska, leśnictwo, rybactwo, technologia żywienia, ogrodnictwo itp.)	lekcje biologii, chemii
13.	Elementy informacji zawodowej – geografia (geologia, geodeta, kartograf, leśnik, rybak, organizator turystyki, handel zagraniczny, itp.)	lekcje geografii

3. Tematy zajęć doradztwa zawodowego realizowanych z doradcą zawodowym w klasie 7 i 8.

L.p	Temat	Uwagi o realizacji
1.	<p>Uczeń poznaje siebie. Zajęcia aktywizujące do poznania osobowości. Poznajemy swoje uzdolnienia, zainteresowania. Moja samoocena. Rola osobowości w wyborze zawodu. Wartości i cele życiowe.</p>	doradca zawodowy
2.	<p>Uczeń poznaje różne zawody Poznanie zawodów: zadań i czynności, wymagań psychofizycznych stawianych kandydatom do zawodów. Klasyfikacja zawodów i specjalności. Świat zawodów i pracy (aktywność i kreatywność zawodowa).</p>	doradca zawodowy
3.	<p>Kim będę? Poznanie ścieżek kształcenia ponadpodstawowego i rynku pracy. Oferta edukacyjna dla absolwenta szkoły podstawowej (system edukacji, zasady przyjęć do szkół ponadpodstawowych, rola poradni psychologiczno-pedagogicznych w wyborze szkoły i zawodu oraz Poradni Medycyny Pracy). Rozwój zawodowy. Strategie kariery zawodowej. Programy rynku pracy. Edukacja-zawód-praca (przedstawienie i omówienie indywidualnej drogi do zdobycia zawodu). Lokalny i krajowy rynek pracy (dokumenty aplikacyjne- CV, list motywacyjny). Mobilność zawodowa jako zjawisko cywilizacyjne. Moje zamierzenia edukacyjno-zawodowe. Mój wybór – moja przyszłość. Aktywność na rynku pracy.</p>	doradca zawodowy

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU DORADZTWA ZAWODOWEGO - SYLWETKA ABSOLWENTA:

Uczeń zna siebie, zna zawody i możliwości kształcenia:

1. potrafi określić swoje mocne strony,
2. jest świadomy swoich ograniczeń,
3. precyzuje własne zainteresowania,
4. potrafi wskazać swoje umiejętności i uzdolnienia,
5. umie podejmować decyzje,
6. zna ścieżki kształcenia ponadpodstawowego,
7. zna pojęcie zawodu, pracy, kwalifikacji zawodowych,
8. posiada informacje o funkcjonowaniu rynku pracy,
9. zna podstawowe podziały zawodów,
10. wie, gdzie szukać pomocy w wyborze zawodu, szkoły i planowaniu kariery zawodowej,
11. potrafi ocenić swoje możliwości pracy w danym zawodzie,
12. potrafi sporządzać dokumenty określone procedurą ubiegania się o pracę,
13. reprezentuje pozytywną postawę wobec pracy.

IX. MONITORING I EWALUACJA

Realizacja WSDZ na zajęciach lekcyjnych dokumentowana jest wpisem tematu do dziennika zajęć lekcyjnych, dziennika zajęć szkolnego doradcy zawodowego, pedagoga szkolnego, bibliotekarza oraz zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań.

Po zrealizowaniu programu, doradca zawodowy składa sprawozdanie z pracy w danym roku szkolnym.

Realizacja WSDZ będzie oceniana przez odbiorców – uczniów klasy VIII ankietą ewaluacyjną.

Uczniowie okresowo będą ankietowani za pomocą kwestionariusza ankiety diagnozującej oczekiwania względem WSDZ w szkole.

Losy absolwentów będą monitorowane poprzez kontakt ze szkołami ponadpodstawowymi, weryfikowane podczas spotkań w czasie tzw. Targów Edukacyjnych, Dni Otwartych szkół, rozmów z absolwentami.